

Tájékoztató

„A krónikus mozgásszervi- megváltozott munkaképességű betegek ellátásáról és az egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. Törvényről és a 7/ 2012.(II.14.)NEFMI rendelet a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról.”

Sallai Julianna Rozália

Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet

A megváltozott munkaképességű- leszázalékoltatását szándékozó azaz új igénylő, illetve a már leszázalékolt betegek részéről rendszeresen feltett kérdés, hogy 2012.01.01-től ki és hogyan dolgozhat, kapja-e a nyugdíját, rehabilitációs ellátását, rendszeres szociális járadékát. Úgy gondoljuk, hogy a betegek megfelelő felvilágosítása saját betegségükről és az őket érintő jogszabályváltozásokról motiváltságukat elősegítheti, orvosi és társadalmi rehabilitációjukat, jobb életminőségük elérhetőségében. Ezért tartottuk fontosnak a tájékoztatást az erre vonatkozó, 2011. évi CXCI. Törvényről.

-A törvény értelmében 2012. január 1-jétől rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka megszűnik, helyüket a rehabilitációs vagy a rokkantsági ellátás veszi át.

A megváltozott munkaképességű emberek ellátásai jövedelempótló jellegűek, ezért csak akkor lesznek megállapíthatók , ha

a.) a kérelem benyújtását megelőző **5 éven belül legalább 1095 napon át-összesen három éven át volt az illetőnek társadalombiztosítása. A biztosítási jogviszony igazolása az Adóhivatal illetékességéhez tartozik.**

b.) keresőtevékenységet – sem belföldön, sem külföldön- nem végez és

c.) rendszeres pénzellátásban- a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény által rendszeres pénzellátásként felsorolt ellátásokban, ide nem értve a hadigondozottak és nemzeti gondozottak ellátásait, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot, az ápolási díjat, a hozzátartozói nyugellátásokat, valamint a szociális biztonsági

tárgyú nemzetközi egyezményeket, továbbá az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított, ezekkel azonos típusú ellátásokat- nem részesül.

A biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

- a.) aki iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és a kérelem benyújtását megelőzően 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy
- b.) aki **2011. december 31-én** rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékában részesült.

{ Az 1095 nap biztosítási időbe be kell számítani a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz, terhességi- gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, álláskeresési támogatás, rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, egészségkárosodott személyek szociális járadékai és megváltozott munkaképességű személyek ellátása folyósításának idejét. }

Milyen biztosítékot jelent a védett kor?

Az öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérőknek is megmarad az ellátásuk. A 2011. évi CXCI.tv.30§ szerint az öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül betöltő személynek minősül, aki az 57. életévét betöltötte 2011. dec.31-én.

A felsoroltak ugyanazt az összeget kapják a jövőben is, mint eddig, rokkantsági ellátás néven.

1. Az új igénylő védett korban, öt évnél kevesebb ledolgozandó szolgálati éve van az öregségi nyugdíjkorhatárig.

Rokkantsági ellátást kell megállapítani a 40-69% közötti egészségkárosodottaknak ha a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralévő időtartam az 5 évet nem haladja meg.

1.2 Az új igénylőnek öt évnél több ledolgozandó szolgálati éve van az öregségi nyugdíjkorhatárig:

-Az igénybejelentést a lakóhely szerint illetékes kormányhivatal nyugdíjbiztosítási igazgatóságánál lehet beadni személyesen, postai vagy elektronikus úton. A nyugdíjbiztosító küld majd értesítést arról, mikor végzik el a komplex minősítést.

-Akinak 50-60 százalékos, vagy annál kisebb a megmaradt egészségi állapota (vagyis 40-50 százalék közötti a rokkantság foka) **rehabilitációs ellátásra szerezhet jogosultságot**, de nem kaphatnak több pénzt a minimálbér felénél.

-Az az 51-60% közötti egészségi állapot (vagyis 40-49 százalékos rokkantság esetén) a havi átlagjövedelmének 35%-a, de minimum a minimálbér 30%-a és maximum a minimálbér 40%-a, 31-50% közötti egészségi állapotnál (50-69 százalékos rokkantságnál) a havi átlagjövedelmének 45%-a, de minimum a minimálbér 40% és maximum a minimálbér 50%-a az ellátás összege.

A rehabilitációs ellátást a nyugdíjmelésre vonatkozó szabályok szerint, azzal megegyező arányban emelni kell.

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy a rehabilitációs hatósággal történő együttműködésre köteles, melynek keretében teljesíti a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségeket. A rehabilitációs ellátás a kérelem benyújtásának napjától állapítható meg, legfeljebb azonban a folyósítás kezdetétől számított **három évre** állapítható meg, azonban ha valakinek sikerül elhelyezkednie, akkor a folyósítását felfüggesztik.

1.3 Az új igénylőnek öt évnél több ledolgozandó szolgálati éve van az öregségi nyugdíjkorhatárig és nem rehabilitálható

Ehhez legalább 40 százalékos rokkantság (60 százalékos egészségi állapot) szükséges és az, hogy a bizottság ne javasoljon rehabilitációt, ilyenkor az igénylő **rokkantsági ellátásra lehet jogosult**. A rokkantsági ellátás jelentős egészségkárosodás esetén akár a minimálbér 150 százaléka is lehet.

51-60% közötti egészségi állapotnál (40-49 százalékos rokkantság esetében) a havi átlag jövedelmének 40%-a, de minimum a minimálbér 30%, maximum a minimálbér 45%-a, 31-50% közötti egészségi állapot (50-69 százalékos rokkantság esetében) a havi átlagjövedelmének 60%-a, de minimum a minimálbér 45%, maximum a minimálbér 150%-a, 1-30% közötti egészségi állapotnál (70-99 százalékos rokkantság) és kizárólag folyamatos támogatással javasolt foglalkoztatás esetén a havi átlagjövedelmének 65%-a, de minimum a minimálbér 50%, maximum a minimálbér 150%-a, 1-30% közötti egészségi állapotnál (70-99 százalékos rokkantság) az önellátási képesség teljes vagy részben elvesztése esetében a havi átlagjövedelmének 70%-a, de minimum a minimálbér 55%, maximum a minimálbér 150%-a az ellátás összege.

Hol és milyen formában lehet igényelni az új igénylést, illetve az állapotrosszabbodás iránti kérelem felülvizsgálatát?

Az igényt a lakóhely szerint illetékes regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságon az erre a célra rendszeresített ONYF 3515-270/D. számú nyomtatvány, valamint az ONYF 3515-278 számú „Nyilatkozat” benyújtásával lehet érvényesíteni (WWW.onyf.hu= Nyomtatványok fiókban található meg).

Az igény bejelentésével egyidejűleg az igénylőnek az elbíráláshoz szükséges dokumentumokat és igazolásokat is elő kell terjesztenie. Az igénybejelentő laphoz az egészségkárosodás mértékének megállapításához csatolni kell az orvosi dokumentumokat is:

- az egészségi állapotra, gyógykezelésre, rehabilitációra vonatkozó összefoglaló adatokat tartalmazó háziorvosi, kezelőorvosi véleményt(„Beutaló”)
- ha korábban részesült egészségügyi ellátásban, az erről szóló zárójelentést.
- ha foglalkoztatott, a foglalkozás- egészségügyi alapszolgáltatás orvosának (üzemorvos)tájékoztatóját munkaköri feladatairól, a munkavégzés körülményeiről, kockázati viszonyokról, továbbá arról, hogy egészségi állapota alapján jelenlegi munkakörében tovább foglalkoztatható-e.

Új igénylés esetén:

A fentiekben túl bemutatni, (másolatban) mellékelni kell:

- a természetes személyazonosító adatokat igazoló okmányokat,
- a TAJ- szám igazolására a Hatósági Igazolványt,

- női igénylő esetében az 1968 előtt született gyermekének születési anyakönyvi kivonatát,
- a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányokat bizonyító lecke-könyvet, diplomát,
- katonakönyvet,
- szakmunkás, illetve szakképző iskolai tanulóviszonyt igazoló szakmunkás-bizonyítványt,
- munkakönyvet,
- munkaviszony igazolásokat,
- munkánélküli járadékot megállapító és megszüntető határozatot,

Az egészségkárosodást mértékét és rehabilitálhatóságot a Nemzeti Rehabilitációs Szociális Hivatal (a továbbiakban : NRSZH) állapítja meg.

A nyugdíjbiztosító a benyújtott igényt továbbítja a rehabilitációs szakértő szervhez, mely a megkereséstől számított 60 napon belül komplex vizsgálatot végez az igénylő egészségi állapotáról, szakmai munkaképességéről és a rehabilitálhatóságról. – A szakértő szervezet álláspontjától a nyugdíjbiztosítási igazgatóság nem térhet el.- A szakértő szerv határozatát az igénybejelentő 15 napon belül megfellebbezheti másod fokon, majd a másodfokú szakértői szerv határozatának megfellebbezésére is van harmadfokú jogorvoslati lehetőség 15 napon belül.. (Ezen harmadfokú peres jogi eljárás már keresetlevél benyújtásához van kötve). Az eljárásdíj megfizetési kötelezettség nem terheli az igénybejelentőt. A szakvélemény megérkezéséig azonban az eljárás „ felfüggesztés alatt” áll, azaz a járadékot nem folyósítják. Amennyiben a szakértői vizsgálat az igénylő rehabilitálhatóságát állapítja meg, 15 napon belül meg kell jelennie a megadott munkaügyi központban, ahol az érintetteknek rehabilitációs együttműködési megállapodást is kötnie kell, amelyben gyakorlatilag vállalja az állami foglalkoztatási szervezettel a folyamatos együttműködést. A együttműködési kötelezettség kiterjed többek között a számára felajánlott megfelelő munkahely elfogadására is. Lényeges, hogy a rehabilitációra sor kerülhet a foglalkoztatás keretében is.

Rehabilitációs ellátásban azok részesülhetnek- legfeljebb három évig-, akiknek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, illetve azok, akik tartós foglalkozási rehabilitációt igényelnek.

Rokkantsági ellátásban azok részesülhetnek, akiknek a rehabilitációja nem javasolt.

Főszabály, hogy aki már elérte a nyugdíjkorhatárt, az eddigi ellátását a jövőben nyugdíjként kapja majd.

Az átalakítás nem érinti azokat, akik 2011.12.31-én rokkantsági ellátásban részesültek és az I-es és II-es csoportba vannak besorolva, továbbá a jelenleg átmeneti járadékban részesülőket.

Ellátásban már részesülők

2. Akik már betöltötték az öregségi nyugdíjkorhatárt

Azok a 2011. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugellátásban részesülő személyek, akik már betöltötték az öregségi nyugdíjkorhatárt, felülvizsgálatra nem kötelezettek. Ugyanazt az összegű nyugdíjat kapják tovább, emelésre is jogosultak, a változás

csak annyi, hogy öregségi nyugellátásnak nevezik majd a járadékukat.

2.1 Védett korúak

Akik 2011. december 31-én III. csoportú rokkantsági, vagy baleseti rokkantsági nyugellátásban, rendszeres szociális járadékban ellátásban részesülnek és 5 éven belül betöltik az öregségi nyugdíjkorhatárt ugyanazt az összeget kapják tovább, csak az elnevezés változik: rokkantsági ellátásnak hívják majd. Ha a határozatukban soros „időszakos” felülvizsgálati időt határoztak meg számukra, a vizsgálaton kötelességük megjelenni. A felülvizsgálat helyéről és pontos idejéről a nyugdíjbiztosítási igazgatóság küld értesítést számukra.

2.2 Nem védettkorú súlyosabb egészségkárosodottak

Akik jelenleg I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugellátásban részesülnek ugyanazt az ellátást kapják tovább, mint eddig, az elnevezés azonban rokkantsági ellátásra módosul. Ha a határozatukban soros „időszakos” felülvizsgálati időt határoztak meg számukra, a vizsgálaton kötelességük megjelenni. A felülvizsgálat helyéről és pontos idejéről a nyugdíjbiztosítási igazgatóság küld értesítést számukra.

2.3 Jelenlegi III. csoportú egészségkárosodottak, akiknek öt évnél több ledolgozandó szolgálati évük van hátra az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig

A legfontosabb változás őket érinti majd, nekik ugyanis felülvizsgálaton kell megjelenniük függetlenül attól, hogy korábban a szakértői bizottság újbóli vizsgálatukat nem tartotta szüskégesnek és az állapotukat véglegesnek minősítette. Az érintettek azok, akik 2011. december 31-én III. csoportba tartozó rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugellátásban, vagy rendszeres szociális járadék ellátásban részesültek és a reájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt több mint 5 év múlva érik el. **2012. január 31-ig értesítést kapnak az új szabályokról, és 2012 március 31-ig nyilatkozniuk kell arról, hogy kérik-e az új szabályok szerint ellátást.** Őket értesítik majd a felülvizsgálat pontos helyéről és időpontjáról. Ha a fenti időpontig nem kéri a nyugdíjbiztosítási igazgatóságnál a felülvizsgálat elvégzését rehabilitációs kártyával történő foglalkoztatásra jogosultak lesznek, de ellátásukat a nyugdíjbiztosítási szerv jövő május elsejével megszünteti.

A felülvizsgálatig ugyanazt az összeget kapják, mint eddig. Azt követően viszont csak azok kapnak pénzbeli ellátást, akiknek egészségkárosodása eléri a 40 százalékos mértéket.

Ha rehabilitálhatóak, akkor 51-60% közötti egészségi állapotnál a közfoglalkoztatási bér 40%-a; 31-50% közötti egészségi állapotnál a közfoglalkoztatási bér 80%-a az ellátás összege.

A **nem** rehabilitálhatóak esetén, akkor ugyanazt az összeget kapják tovább, mint eddig, csak éppen rokkantsági ellátásnak nevezik majd, és jogosultak lesznek az év végi nyugdíjemelésre is.

Rokkantsági ellátásban részesülő tizenöt napon belül köteles bejelenteni, ha

- a jogosultsági feltételeket megalapozó körülményeiben változás következett be, vagy
- keresőtevékenységet folytat és a jövedelmének 3 egymást követő hónapra vonatkozó havi átlaga meghaladja a minimálbér 150%-át ez esetben meg kell szüntetni az ellátás folyósítását. A határozat ellen fellebbezni lehet. A rokkantsági és a rehabilitációs pénzbeli ellátást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja.

Mikortól lehet könnyebb munkába állni?

Megváltozott munkaképesség: 40%-os egészségkárosodástól már csökkent munkaképességűeket foglalkoztató szervezeteknél napi 4 órát, de 6 órát meg nem haladó munkavégzést végezhet .

2011.évi CXCI.törvény 2§ (2) az egészségi állapot százalékos mértékének besorolása

B1 kategória 51-60% között van

B2 kategória a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt (de 51-60%)

C1 kategória 31-50% között van

C2 kategória 31-50% a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt (de 51-60%)

D kategória 1-30% között van és orvosszakmai szempontból önellátásra képes

E kategória 1-30% között van és orvosszakmai szempontból önellátásra nem vagy csak segítséggel képes.

Szemléletváltás alapján a fentiekben jelölt kategóriák nem az egészségkárosodásra vonatkozik, hanem a megmaradt egészség mértékére.

Kik vesznek részt a komplex szakértői minősítésben?

Nemzeti Rehabilitációs Szociális Hivatal szakértői bizottsága

A komplex minősítés során 5§ (2) a.) az egészségi állapot, valamint az önellátási képesség orvosszakmai szempontú megítélése tekintetében- kizárólag az orvosszakértő.

b.) a rehabilitálhatóság foglalkozási szempontú megítélése tekintetében- kizárólag a foglalkozási rehabilitációs szakértő.

c.) a rehabilitálhatóság szociális szempontú megítélése tekintetében- kizárólag a szociális szakértő.